

Kuva Pekka Agarth

Kaukametsän opiston Tieto- ja viestintästrategia 2009-2010

SISÄLTÖ

JOHDANTO	3
NYKYTILA	4
<i>Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttö nyt</i>	4
<i>Tieto- ja viestintätekniikka opetussuunnitelmissa ja niiden käyttö opetuksen tukena</i>	5
<i>Henkilöstön osaaminen</i>	5
<i>Hankkeet</i>	6
<i>Verkko-oppimateriaalin tuottamisen ja verkko-ohjauksen korvausperiaatteet</i>	6
<i>Pedagoginen ja tekninen tuki</i>	7
<i>Atk-laitteet</i>	7
<i>Ohjelmat</i>	8
<i>Tietoturva</i>	9
<i>Tekijänoikeussopimukset</i>	10
KEHITTÄMINEN	10
<i>Kaukametsän opiston tietostrateginen visio</i>	10
<i>Opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön osaamisen kehittäminen</i>	11
<i>Toteutus ja aikataulu</i>	11
<i>Alueellinen ja valtakunnallinen yhteistyö</i>	12
<i>Toimeenpanovastuu ja toimenpiteiden ajoitus ja resurssointi</i>	13
ARVIOINTI JA TOTEUTUKSEN SEURANTA	13
LIITTEET	14
<i>Liite 1. SOPIMUS TEKIJÄNOIKEUDESTA JA KÄYTTÖOIKEUDESTA</i>	15
<i>Liite 2. SOPIMUS VERKKO-OPETUKSEN OPPIMATERIAALISTA</i>	17

JOHDANTO

Opetusministeriö on jo vuodesta 2002 edellyttänyt kaikilta oppilaitoksilta tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön strategiaa. Strategioiden tavoitteena on tietoyhteiskunta taitojen lisääminen kaikille kansalaisryhmille, verkko-opiskelun vakiinnuttaminen, tiedon elektroninen julkaiseminen, jäsentäminen ja jakelu sekä tietoyhteiskuntarakenteiden vahvistaminen.

Kaukametsän opiston ensimmäinen tietostrategia laadittiin vuonna 2002 ja suunnitelma ulottui vuoteen 2005 saakka. Strategia tehtiin Kajaanin Ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opinnäytetyönä ja se sisälsi Kaukametsän opiston omat tavoitteet ja opetushallituksen määrittämän OPEFI -koulutuksen I-taitotason vaatimukset sekä esitteli muut OPEFI- tasot.

Toimistotyöhön läheisesti liittyvien henkilöstöryhmien toimintatapoja ja tietämystä tietoturvasta kartoitettiin vuosina 2003-2005 Kaukametsän opiston toimistosihteeri Eila Hallamaan tradenomiopintojen opinnäytetyönä tehdyssä tutkimuksessa. Tarkemmat tiedot tutkimuksesta löytyvät vuoden 2007-2008 tieto- ja viestintä-strategiasta.

Tutkimuksen tuloksena hallinnollista turvallisuutta käsitteleviä tietoturvaratkaisuja tietoturvallisuuden edistämiseksi tulisi Kaukametsän opistossa parantaa ja erityisesti tavoitteet ja vastuut määritellä selkeästi. Tutkimuksen tekijän tärkein ja ensisijaisin kehittämissuunnitelma olikin, että opistossa pitää laatia tietoturvallisuuden kehittämissuunnitelma tulevalle kaudelle.

Em. tutkimus on osoittautunut tärkeäksi. Tietoturvallisuuden ja tieto- ja viestintästrategian kehittämistyö on lähtenyt Kaukametsän opistossa käyntiin ja erilaiset opiston laatua parantavat toimenpiteet tulevat huomioiduksi.

Kaukametsään on perustettu tieto- ja turvallisuustiimi vuonna 2009.

Tämä tieto- ja viestintästrategia on osa em. kehittämissuunnitelmaa ja sen avulla pyritään saamaan kaikki Kaukametsän opiston opetus- sekä toimistotyöhön osallistujat mukaan oman toimintaympäristönsä kehittämiseen. Kehittämistyön kautta tieto- ja viestintäteknikan hyödyntäminen muuttuu luonnolliseksi osaksi työtä.

NYKYTILA

Tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäyttö nyt.

Yleisesti: Noste-ohjelmaan liittyvien atk-ajokortti koulutusten määrä opinto-ohjelmassamme on vähentynyt. Sen sijaan erilaiset tekstinkäsittelyn, taulukkolaskennan sekä PowerPoint-esitysten tekemiseen liittyvät kurssit ovat lisääntyneet ja ne on suunnattu pääasiassa senioriväestölle.

Kaukametsän opisto on joutunut luopumaan keskustassa sijaitsevasta toisesta atk-luokasta ja tiivistämään kaiken atk-opetuksen Kaukametsän opiston tiloihin. Luonnollisesti tarjolla olevien atk-kurssien määrä on myös vähentynyt johtuen luokkatilamuutoksesta.

Verkko-opetusta on ollut jo usean vuoden ajan saksan ja englannin kielen kursseilla. Verkko-opetusohjelmaan on tullut myös suomen kielen kurssi. Käsityön ja muotoilun aineissa jatkuvat vuonna 2007 mm. ISV-hankkeen kautta alkaneet verkkokurssit.

Syksystä 2009 lähtien atk-opetus on tapahtunut Microsoftin Office-2007 ympäristössä.

2009 olemme saaneet käyttöömmme koko opiston tilat kattavan langattoman atk-verkon.

Uutena mahdollisuutena opistomme voi osallistua Skype-ConnectPro-liittymien avulla erilaisiin internetin välityksellä tapahtuviin laajempialaisiin esim. luentoihin, seminaareihin ja kokouksiin.

Kaukametsän opistossa opetetaan tietotekniikkaa opiston normaaleilla avoimen kansalaisopisto-opetuksen kursseilla sekä Kaukametsän opiston Te-keskuksen kanssa yhteistyössä järjestämällä maahanmuuttajille suunnatuilla myyntipalvelukursseilla.

Kursseilla opiskellaan atk-ajokorttitaitoja, sisältäen laitteistoon tutustuminen, Internet ja sähköposti, tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, laitteen käyttö ja tiedostojen hallinta, esitysgrafiikka, tietokannat sekä tietotekniikan perusteet osiot. Lisäksi on digitaalisen kuvankäsittelyn kurseja.

Muissa oppiaineissa tietotekniikkaa käytetään lisäksi mm. seuraavasti:

Avoin yliopisto, monimuoto-opetus - Moodle-oppimisympäristö
Ilmaisutaito, - Word-tekstinkäsittely, PowerPoint
Kielet - kielistudioharjoittelu, YKI-kokeet, verkko-opetus
Lasten taiteen perusopetus, käsityö ja kuvataiteet, - kuvankäsittely; Paint
ShopProX ja Word-tekstinkäsittely

Aikuisten taiteen perusopetus, kuvataiteet – Internet, DVD-esityksiä
Kuvataiteet - Internet, DVD -esityksiä
Musiikki - DVD-esityksiä, musiikin kuuntelua
Käsityö ja muotoilu - verkkokurssit, kaava-ohjelma, kudonnan suunnitteluohjelma, koneneulonta, kankaankudonta
Ravitsemus- ja terveystieteiden - PowerPoint, Ruokamittari-ohjelma, Internet
Luennot – Skype, ConnectPro, Internet

Tieto- ja viestintäteknikka opetussuunnitelmissa ja niiden käyttö opetuksen tukena

Tieto- ja viestintäteknikan käyttöä opistossa koordinoi työryhmä, johon kuuluvat rehtori Eila Parviainen ja tietotekniikan opettajat

Avoimen yliopiston opetus tapahtuu verkossa Moodle-oppimisympäristössä. Moodle tarjoaa verkossa tutoreille ja opiskelijoille opintoihin liittyvää materiaalia.

Verkko-Hellewi antaa mahdollisuuden vähentää paperi-lomakkeiden käyttöä ja tuo tarvittavat asiakirjat paremmin opettajien ulottuville.

Kaikille kursseille on luotu valmiit palautelomakkeet Verkko-Hellewiin. Opiskelijoille lähetetään sähköpostin välityksellä kutsu vastata kyselyyn. On myös mahdollista avata kysely opiston atk-luokassa ja opiskelijat vastaavat kyselyyn opistolla kurssin päätyttyä. Saadut vastaukset tallentuvat automaattisesti järjestelmään, josta saadaan valmiit raportit.

Verkko-Hellewissä on mahdollisuus sähköiseen opetussuunnitelman tekemiseen myös tuntiopettajilla.

Tuntiopettajille on luotu henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja he pääsevät kirjautumaan Verkko-Hellewin hallintopuolelle. Kirjautuminen on mahdollista myös omilta kotikoneilta käsin. Oman kalenterin ylläpitäminen on myös mahdollista Verkko-Hellewissä.

Asiakaspalautetta saamme internetin kautta web-palautelomakkeella opiston sähköpostiin sekä erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa suoraan henkilökohtaisesti. Asiakastytyväisyystutkimuksia teemme kahden vuoden välein.

Henkilöstön osaaminen

Päätoiminen henkilökunta on saanut koulutusta mm. Verkko-Hellewi ohjelman käyttöön. Taitotasojen erot ovat kaventuneet ja henkilökunta hallitsee Office-ohjelmien sekä Hellewi-kurssihallintaohjelman käytön.

Toimistohenkilökunnan käyttämien ohjelmien määrä on kasvanut ja henkilökunta on opiskellut omatoimisesti mm. kuvankäsittelyohjelmien käyttöä.

Hankkeet

Erilaisten hankkeiden avulla pyritään kehittämään Kaukametsän opiston opettajien verkkopedagogista osaamista ja verkostoidutaan muiden opistojen, oppilaitosten ja yhteisöjen kanssa.

- Taito-taide ja kieli maahanmuuttajan koulutuksessa, Maahanmuuttaja kulttuurialan osaajaksi, 2007-2008
Em. hanke jatkuu Taito, taide ja kieli – Kulttuurialan kielellinen valmennus maahanmuuttajille –hankkeena 2008-2009/OPH
- Itä-Suomen virtuaalikansalaisopisto (ISV) –oppimisympäristöjen kehittämishankkeet jatkuvat Opetushallituksen tukemana 2008-2010
 - * Visuaaliset aineet
 - * Suomen kielen verkkokurssi
 - * Käsitöitä verkossa
- Virt@ III –kuvataideopettajien pätevyitysmiskoulutus, 2007-2010/OPM
- OpinRaitti – elämäntiellä eteenpäin, Aikuiskoulutuksen ohjauspalvelut Kainuu-verkosto –hanke, 1.5.2009-30.6.2011. www.Kainuu.fi -portaalin alle rakentuva yhdessä Avoimen Amk:n, Avoimen yliopiston, Kesäyliopiston, Edukai:n ja Kainuun kansalaisopistojen kanssa Kainuun aikuiskoulutus-oppilaitosten yhteistyöverkosto.
- Sosiaalinen media ja ikäihmiset 2.0 – hanke (SOMEDI), 2009 -2010/OPH
- Itä-Suomi aktiivisen maahanmuuttopolitiikan pilottialueeksi. Kainuun maahanmuuttotyön toimintasuunnitelma 2009-2010. Kainuun Te-keskus

Verkko-oppimateriaalin tuottamisen ja verkko-ohjauksen korvausperiaatteet

Lainsäädäntö ja tekijänoikeuksien kunnioittaminen. Liite 1. Sopimusmalli

Opetushenkilöstön laatiman verkko-oppimateriaalin tekijänoikeuskysymyksistä on tullut usein kriittinen tekijä koko verkko-oppimiselle kun oppimateriaalien valmistelutyön korvaamiseen ei ole kyetty luomaan selkeitä pelisääntöjä. Pahimmillaan on innostus koko verkko-oppimiseen voinut lopahtaa. Siksi on tärkeää, että koko oppilaitosta koskevat verkko-oppimateriaalien valmistuksen pelisäännöt sovitaan selkeästi. Sama koskee myös verkko-oppimisen ohjausta.

Kaukametsän opiston opettajat, jotka ovat olleet mukana verkko-opetus-hankkeissa tai kehittämässä portaaleja:

Eija Makkonen/ saksan, englannin ja suomen kielen verkkokurssit
Heli Karppinen, Minna Meriläinen ja Sini Sarén / (ISV)
Virtuaalikoulu
Minna Meriläinen/ Virt@ III –kuvataideopettajien
pätevyitysmiskoulutus
Pirjo Aunesluoma/ Maahanmuuttajille suunniteltu –portaali,
www.maahanmuuttajat.fi

Pedagoginen ja tekninen tuki

Kaukametsän opisto kuuluu Kajaanin kaupungin organisaatioon ja Kaukametsän opiston työntekijöiden tietoteknisissä ongelmatilanteissa auttaa Kajaanin kaupungin sekä Kainuun maakunta kuntayhtymän yhteinen atk-tuki, ns. Help desk. Lisäksi atk-tukihenkilöinä toimivat eri ohjelmien valmistajat sekä eri vastuuhenkilöt opistossa.

Verkko-Hellewi – toimistos sihteeri, Eila Hallamaa
Timmi – vastaava vahtimestari, Tuomo Kovalainen
Web-sivut ja erilaiset yhteiset tapahtumakalenterit – tiedotus-sihteeri, Eeva-Liisa Snicker

Kaukametsän opiston hallinnon sekä opetuksen tietokoneet on siirretty Kainuun maakunta kuntayhtymän tietoverkkoon syksyllä 2009.

Verkko- ja lisenssiasiat hoidetaan Kajaanin kaupungin/Kainuun maakunta kuntayhtymän tietohallinnon kautta.

Atk-laitteet

Kaukametsän opistossa on käytössä tietokoneita yhteensä 67 kpl

Hallinto	16 kpl	kaikissa koneissa on Internet
Opetuskäyttö	49 kpl	35 koneessa on Internet
Asiakas (aula)	1 kpl	Internet
Asiakas (auditorio)	1 kpl	Internet
Asiakas (auditorio, ns. varakone)	1 kpl	Internet
Serveri (kieliluokka)	1 kpl	

Tietokoneista kannettavia tietokoneita on yht. 14 kpl.

Tietokoneiden lisäksi henkilökunnalla on käytössä

Dataprojektoreita yhteensä	5 kpl	
käsityökoulu	1 kpl	
Skannereita	3 kpl	
Digikameroita	3 kpl	
Digivideokameroita	1 kpl	
Kopiokoneita	1 kpl	värikopiokone/ vahtimestarit
Kopioiva tulostin	1 kpl	Eeva-Liisa Snicker
Oheistulostimia	13 kpl	
Verkkotulostimia	8 kpl	mustavalko
Verkkotulostimia	1 kpl	väri

Tilat ja laitteet

Atk-luokka 1. Kaukametsän opisto, alakerta

- 16 kpl opiskelijakäytössä olevaa tietokonetta
- 1 kpl opettajan tietokone
- 1 kpl dataprojektori
- HP Laser Jet 5 -tulostin

Kieliluokka 3. Kaukametsän opisto, alakerta

- 9 kpl opiskelijakäytössä olevaa tietokonetta
- 1 kpl opettajan tietokone
- Tulostin, merkki
- serveri-tietokone
- Win XP 2002
- Renet, Relan Pro -kielistudio-ohjelma

Muut opetustilat, joissa on tietokoneita:

Ompeluateljee	1 kpl
Kotitalousluokka	1 kpl
Kaukametsän opisto, valok. luokka	3 kpl
Vienankatu 5-7, kudonta	2 kpl
Vienankatu 5-7, käsityökoulu	3 kpl

lisäksi asiakaskoneet

Opiston auditorio	1 kpl +1 kpl varakone
Kaukametsän opiston aula	1 kpl, kurssi-ilmoittautumisia varten

Ohjelmat

Hallinnolliset järjestelmät/ohjelmat

Käyttöjärjestelmä: MS Windows XP

Adobe Acrobat 5.0
Adobe Photoshop 6.0
Adobe Reader 7.0
Adobe, InDesignCS3
Corel PaintShopPro
Freehand Mxa
DataSkill, oppilashallinto-ohjelma
Dynastia, arkistointi ja asiakirjahallinto
Facta - väestörekisteri
Hellewi – oppilasrekisteri, kurssilaskutus (Mäntsälän atk-palvelut)
Hot Potatoes
MS Front Page

MySap – taloushallinto/reskontra
Office 2003 Professional
RTG-lentolippujen tilaus, nettiohjelma (RTG)
Teamware toimisto 6.1, sähköposti
Web-tallennus –lomakkeet, nettiohjelma
WebTravel –matkalaskuohjelma, nettiohjelma
Verkko-Hellewi, kurseille ilmoittautuminen, nettiohjelma (Virkamäki Oy)
WinTimmi 2.0 -tilavarausohjelma (Timmi Software Oy, Jyväskylä)
Skype
ConnectPro

lisäksi hallinto käyttää Kajaanin kaupungin sisäistä Intranet-verkkoa.

Opetuksessa käytettävät ohjelmat

Käyttöjärjestelmä: MS Windows XP

Internet Explorer 6.0
MS Office 2007
Nero
Outlook
Paint Shop Pro X
Pattern Maker
Photo Shop 6, edu
Relan Pro –ohjelma, Renet
Ruokamittari-ohjelma
Weav Point 6.0
WinZip

Tietoturva

Kaikki Kaukametsän opiston päätoimiset Kajaanin kaupungin atk-verkossa olevilla tietokoneilla työskentelevät henkilöt allekirjoittavat tietoturvasitoumuksen vastaanottaessaan käyttäjätunnukset ja sen myötä ovat tutustuneet yleisiin tietoturvallisuuskäytäntöihin.

Koneille tehtävät tietoturvapäivitykset tulevat sisäisen atk-verkon kautta keskitetyksi.

Kaukametsän opiston päätoimisten toimistotyöhön läheisesti liittyvien henkilöryhmien toimintatapoja ja tietämystä tietoturvasta kartoitettiin vuosina 2003-2005 Kaukametsän opiston toimistosihteeri Eila Hallamaan tradenomiopintojen opinnäytetyönä tehdyssä tutkimuksessa. Tutkimuksen avulla haluttiin saada johdolle ja esimiehille konkreettista tietoa, joiden avulla he voisivat määritellä jatkossa tietoturvallisuuden kehittämisen kannalta olennaisia toimenpiteitä. Tutkimuksen tulokset ja tietostrategian kehittämissuositukset on koottu vuosien 2007-2008 tieto- ja viestintästrategiaan.

Tämä tieto- ja viestintästrategia on osa kehittämissuunnitelmaa jonka avulla

pyritään saamaan kaikki Kaukametsän opiston opetus- sekä toimistotyöhön osallistujat mukaan oman toimintaympäristönsä kehittämiseen. Kehittämistyön kautta tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntäminen muuttuu luonnolliseksi osaksi työtä.

Tekijänoikeussopimukset

Suomessa on voimassa Tekijänoikeuslaki 8.7.1961/404(5) ja sen viimeisin uudistus astui voimaan vuoden 2006 alusta.

Suomessa tekijänoikeus syntyy tekijälle, joka luo kirjallisen tai graafisen teoksen. Kirjallisena teoksena pidetään myös mm. karttaa, selittävää piirustusta, graafista teosta sekä tietokoneohjelmaa. Liite 2. Sopimusmalli tekijänoikeudesta ja käyttöoikeudesta

Tekijänoikeus voi syntyä yhdelle ihmiselle tai usealle ihmiselle yhteisesti. Se voi kuulua myös yhtiölle, näin erityisesti jos teos on tehty työsuhteessa.

KEHITTÄMINEN

Opistomme tarjoaman tietotekniikan opetuksen pääpaino on aikuisille ja ikäihmisille tarkoitetuissa atk-kursseissa. Tarjotaan opiskelijoille tietoa yhteiskunnassa tapahtuvista muutoksista sekä tuetaan heidän sopeutumistaan nopeaan teknologian kehitykseen niin työelämässä kuin harrastuksissa, asioinnissa ja kansalaistoiminnassa.

Tavoitteenamme on hyödyntää tietotekniikkaa monipuolisesti kaikessa opetuksessa.

Tarjoamme opiskelijoille kattavat perustiedot ja -valmiudet tietotekniikan hyväksikäyttöön työvälinohjelmien, internetin ja sähköpostin sekä digitaalisen kuvankäsittelyn osa-alueilla. Internetissä voi tehdä ihan oikeita asioita. Internet mahdollistaa verkossa toimijoille etäläsnäolon ja yhteisöllisyyden kokemisen.

Kaukametsän opiston tietostrateginen visio

Kaukametsän opistolle vuosille 2009-2014 laaditussa visiossa on päämääriä, jotka sopivat sellaisenaan myös tietostrategian päämääriksi.

Sivistyksellinen tasa-arvo

Kaukametsän opisto tukee kaikkien väestö- ja ikäryhmien elinikäistä oppimista sekä edistää sivistyksellistä ja taloudellista hyvinvointia. Tietoyhteiskunnan kasvaneisiin osaamisvaatimuksiin

vastataan kehittämällä järjestelmällisesti elinikäisen opiskelun edellytyksiä.

Laatu ja osaaminen

Kaukametsän opisto tarjoaa laadukkaita koulutuspalveluja kaikille yhteiskuntaryhmille.
Kaukametsän opistolla on palvelujen edellyttämä pätevä henkilökunta.
Kaukametsän opisto tarjoaa aktiivisesti mahdollisuuden verkko-opiskeluun.

Viihtyisyys ja yhteisöllisyys

Visio 2009-2014. Kaukametsän opisto on tunnettu ja arvostettu vapaan sivistystyön toimija ja suunnannäyttäjä.

Tietotekniikkainvestoinnit ja oppimisympäristön kehittäminen

Tietostrategiaa pidetään ajan tasalla ja varataan budjettiin määrärahaa tarvittavia tietotekniikkahankintoja varten.

Tavoitteena on hankkia opetuskäyttöön 16 kannettavan tietokoneen liikuteltava vaunu, jossa koneet olisivat latautumassa. Koneita voisi tarvittaessa ottaa käyttöön joko yksittäisinä koneina tai varustaa koneiden ja langattoman verkon avulla kokonainen atk-koulutukseen sopivan luokka.

Opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön osaamisen kehittäminen

Tuetaan opetushenkilöstön mahdollisuuksia kehittää ja ylläpitää tietotekniikka-osaamistaan. Tuetaan työpaikkakouluttajien verkottumista ja osaamisen kasvua. Huolehditaan tukihenkilöiden koulutuksesta. Henkilöstö voi osallistua opiston järjestämille atk-kursseille 100 €/lukuvuosi.

Erilaisten tietokoneohjelmien käyttö on yleistynyt ja sen myötä osaamisen taso on kohonnut ja tietotekniset valmiudet ovat parantuneet koko henkilöstöllä.

Tavoitteena on, että Kaukametsän opiston hallinnon/opettajiston atk-aidot kattavat Tiece:n määrittelemän @- tai A-ajokorttitason.

Toteutus ja aikataulu

Tekniset valmiudet

Syksy 2009 toi muutoksen Office-ohjelmien käyttöön. Kaikkiin

hallinnon sekä opetuksen tietokoneisiin on päivitetty Office-2007.

Seurataan Kajaanin kaupungin suositusta Vista-käyttöjärjestelmän käyttöönotossa.

Vuonna 2009 alkaen langaton internet-verkko toimii koko opiston tiloissa.

Opettajien Verkko-Hellewi –ohjelman kotikoneelta tapahtuva käyttö on lisääntynyt. Erilaisia kurssi- ja työsuhdeasiakirjoja on lisätty Verkko-Hellewiin sekä opiston internetsivuilta saatavaksi.

Henkilöstön osaaminen

Kaukametsän opistossa tehdään henkilöstön osaamiskartoitus neljän vuoden välein. Keväällä 2008 tehtäväksi suunniteltu kartoitus on siirtynyt myöhempään ajankohtaan, koska kartoitus on tehty opiskelijatyönä ja opistolla ei ole ollut harjoittelijaa.

Opisto rohkaisee ja tukee päätoimisen henkilökunnan osallistumista tietokoneen ajokortti-opintojen tyypiseen koulutukseen.

Opiston päätoimisen henkilöstön tietoteknistä sekä verkkopedagogista osaamista arvioidaan samalla tavalla kuin muutakin osaamista kehityskeskustelujen yhteydessä.

Alueellinen ja valtakunnallinen yhteistyö

Rehtori Eila Parviainen osallistuu KOL:n hallituksen jäsenenä valtakunnalliseen kansalaisopistotoimintaan. Opisto saa ajankohtaista tietoa kehityssuuntauksista suoraan kansalaisopistotoiminnan johtopaikalta.

Toimeenpanovastuu ja toimenpiteiden ajoitus ja resurssointi

Tieto- ja viestintästrategian hyväksyy rehtori Eila Parviainen

KAUKAMETSÄN OPISTON TIETOSTRATEGIAN TYÖRYHMÄ

Kokoonpano Rehtori, suunnittelijaopettajat, päätoimiset opettajat, toimisto- ja tiedotussihteeri, vahtimestarit

Toimivalta ja vastualueet

Rehtori vastaa strategiassa määriteltyjen periaatteiden toteutumisesta.

Ryhmän tehtävät

Työryhmä suunnittelee ja kehittää tietostrategiaa.

Kokouskäytäntö

Kerran vuodessa kehittämisseminaarissa strategian päivittäminen.

Luottamuksellisuus

Tietostrategia on julkinen Kaukametsän opiston asiakirja.

ARVIOINTI JA TOTEUTUKSEN SEURANTA

Tämän tieto- ja viestintästrategian toteutumista seuraa vuosittain Kaukametsän opiston johto kevään kehittämisseminaarissaan.

- strategian läpi käyminen
- ” - ” - päivittäminen
- jatkotoimenpiteistä sopiminen
- ohjelmisto- ja laitehankinnoista sopiminen seuraavaa syksyä varten

LIITTEET

- Liite 1. Sopimusmalli, joka on käytössä Kaukametsän opistossa sovittaessa verkko-opetusmateriaalin tekemisestä ja käyttöoikeuksista
- Liite 2. Sopimusmalli tekijänoikeudesta ja käyttöoikeudesta

Liite 1. SOPIMUS TEKIJÄNOIKEUDESTA JA KÄYTTÖOIKEUDESTA

1. SOPIJAOSAPUOLET

1.1 Oppilaitos: Kaukametsän opisto
PL 251
87101 Kajaani
(08) 6155 2381
fax (08) 6155 2545
<http://www.kaukametsa.fi>

1.2 Tekijä:

2. SOPIMUKSEN KOHDE JA TARKOITUS

Sopijaosapuolten tarkoituksena on sopia tekijänoikeuksista ja muista tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisista oikeuksista Tekijän työtehtävänä valmistamaan aineistoon.

Tämä sopimus koskee _____ luomaa aineistoa julkaisuun
_____:

3. OIKEUDET OPPIMATERIAALIIN

3.1 Tekijänoikeus tässä sopimuksessa mainittuun aineistoon kuuluu Tekijälle.
Kaukametsän opistolla ei ole oikeutta pyrkiä taloudellisen hyödyn tavoitteluun Tekijän valmistamasta materiaalista ilman erillistä sopimusta.

3.2 Tekijä luovuttaa Kaukametsän opistolle käyttöoikeudet työtehtävänä valmistamansa oppimateriaalin käyttöön opiston opetuksessa. Aineiston käyttöoikeuksien luovutuksesta tähän tarkoitukseen ei makseta Tekijälle erillistä korvausta.
Käyttöoikeuksia ei rajoiteta ajallisesti.

3.2.1 Käyttöoikeuksilla tarkoitetaan oppimateriaalin mitä tahansa hyödyntämistapaa Kaukametsän opiston opetuksessa, kuten oppimateriaalin hyödyntämistä tallentamalla se tietokoneelle, valmistamalla oppimateriaalista paperikopioita tai digitaalisia kopioita julkistettavaksi opiston sisäisessä verkossa, esittämällä tai näyttämällä oppimateriaalia ja siitä valmistettuja kopioita.

3.2.2 Valmistettaessa oppimateriaalista kappaleita tai yhdisteltäessä oppimateriaalia muuhun aineistoon on oppimateriaalin tai oppimateriaalista lainatun osan Tekijä mainittava teoksen käytön yhteydessä hyvän tavan mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän on muutoinkin kunnioitettava Tekijän tekijänoikeuslain mukaisia moraalisia oikeuksia.

3.3 Oppimateriaalin käyttämisestä tai käyttöoikeuksien luovuttamisesta muussa kuin kohdassa 3.2 mainitussa tarkoituksessa on Oppilaitoksen sovittava Tekijän kanssa erikseen kirjallisesti.

3.4 Tekijälle jää rinnakkainen käyttöoikeus teokseensa.

4. TEKIJÄN VELVOLLISUUDET

Tekijän velvollisuutena on huolehtia tarvittavien lupien hankinnasta kolmansien tahojen aineistojen käyttöön.

Tekijä sitoutuu tuottamaan sopimuksen kohteena olevan aineiston Kaukametsän opistolle sähköisessä muodossa.

5. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

6. SOPIMUSKAPPALEET

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin Sopijaosapuolelle.

7. PAIKKA, PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Paikka: Kajaanissa

Päiväys: _____

Tekijä:

Oppilaitoksen edustaja:

Eila Parviainen
rehtori

Liite 2. SOPIMUS VERKKO-OPETUKSEN OPPIMATERIAALISTA

1. Sopijapuolet

Sopimus koskee oppimateriaalia, jonka tekijä ei ole virka- tai työsuhteessa koulutuksen järjestäjään tai jonka työ- tai virkatehtäviin ei kuulu kyseisen oppimateriaalin valmistaminen.

1.1 Kaukametsän opisto, kotipaikka Kajaani

Koskikatu 4 B, 87200, PL 251, 87100 Kajaani, jäljempänä tässä sopimuksessa "Koulutuksen järjestäjä", ja

1.2 _____, kotipaikka Kajaani

_____, jäljempänä tässä sopimuksessa "Tekijä"

2. Sopimuksen kohde ja tarkoitus

Sopijapuolten tarkoituksena on sopia Sopijapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät Koulutuksen järjestäjän Verkko-opetuksessa käytettävän oppimateriaalin valmistamiseen ja hyödyntämiseen.

3. Määritelmät

"Aineisto" tarkoittaa tässä Sopimuksessa Tekijän tämän Sopimuksen mukaista verkko-opetuksen oppimateriaalia tai verkko-opetuksessa käytettäviä tietokoneohjelmiasovelluksia ja/tai tietokantoja.

"Käyttöoikeudet" tarkoittaa mitä tahansa oppimateriaalin hyödyntämistapaa verkko-opetuksessa, kuten oppimateriaalin hyödyntämistä tallentamalla sen kappaleita tietokoneelle tai muulle välineelle, valmistamalla oppimateriaalista kopioita millä tahansa tavalla, esittämällä tai näyttämällä oppimateriaalia tai levittämällä oppimateriaalista valmistettuja kopioita millä tahansa tavalla sekä saattamalla oppimateriaalia muulla tavoin opiskelijoiden saataviin tämän sopimuksen kohdassa 7.2 sovitussa käyttötarkoituksessa.

"Moraaliset oikeudet" tarkoittavat Tekijän oikeutta tulla mainituksi tekijänä sekä kieltoa muuttaa teosta tekijän arvoa loukkaavalla tavalla ja kieltoa saattaa teos yleisön saataviin sanotuin tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

"Määritykset" tarkoittaa tässä Sopimuksessa Aineiston sisällöllisiä, toiminnallisia tai teknisiä vaatimuksia, siten kuin ne on Sopimuksen liitteessä 1 määritelty.

"Päivitys" tarkoittaa Aineiston sisällön ajantasaistamista, kuten vanhentuneiden tietojen korjaamista, muuttamista tai korvaamista uusilla tiedoilla.

"Tietokoneohjelman tai tietokannan Päivitys"

"Verkko-opetus" tarkoittaa Koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukaista opiskelijoilleen verkon välityksellä tarjoamaa opetusta ja verkko-opetukseen mahdollisesti liittyviä lähiopetusjaksoja.

4. Sopimuksen kohteena oleva Aineisto, Aineiston toimittamista ja hyväksymistä koskevat määräykset

4.1 Aineiston yksilöinti

Tämä Sopimus koskee tämän Sopimuksen liitteessä 1 yksilöityä Määritysten mukaista Aineistoa.

4.2 Tekijän velvollisuudet

Tekijä huolehtii Aineiston valmistamisesta Aineistoa koskevien Määritysten mukaisesti

tämän Sopimuksen liitteessä x sovitussa aikataulussa.

myöhemmin sovittavassa aikataulussa.

Mikäli Tekijä käyttää Aineiston valmistamisessa alihankkijoita, Tekijä vastaa alihankkijoiden työstä kuten omastaan.

4.3 Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitetaan Koulutuksen järjestäjälle sähköisessä muodossa

4.4 Aineiston tarkastaminen ja hyväksyminen

4.5 Käyttöoikeus

- Käyttöoikeus Tekijän toimittamaan Teoksen kappaleeseen siirtyy luovutushetkellä Koulutuksen järjestäjälle.
- Käyttöoikeus Tekijän toimittamaan Teoksen kappaleeseen jää Tekijälle.

4.6 Aineiston säilyttämistä koskevat velvoitteet

Joensuun vapaaopisto huolehti varmuuskopioiden ottamisesta ja velvollisuudesta säilyttää Tekijän toimittamasta Aineistosta arkistoversiot lain-säädännön edellyttämällä tavalla.

5. Takuu

- Aineistoon ei sisälly takuovelvoitetta
- Aineistolla on ___ kk:n takuu. Takuaika alkaa siitä, kun aineisto luovutetaan yliopiston käyttöön. Takuaikana Tekijä on velvollinen omalla kustannuksellaan korjaamaan virheellisen tuotteen ja hänellä on oikeus korvata virheellinen tuotekappale ehjällä.

6. Ylläpito ja päivitykset

Sopimusaikana Tekijällä on ensisijainen oikeus huolehtia Aineiston päivityksistä. Mikäli Tekijä ei kuukauden kuluessa siitä, kun hän on saanut kirjallisen päivityspyynnön, ilmoita ryhtyvänsä päivitysten tekemiseen, on Koulutuksen järjestäjällä oikeus tehdä päivitykset itse tai antaa päivitys kolmannen tahon tehtäväksi.

Sopimuksen päättymisen jälkeen ylläpito ja päivitys hoidetaan ensisijaisesti Tekijän kanssa yhteistyössä (kohdan 7.4 mukaisesti).

7. Aineiston tekijänoikeudet ja käyttöoikeudet

7.1 Tekijänoikeus ja/tai muut Tekijänoikeuslain (404/1961) mukaiset oikeudet tässä Sopimuksessa tarkoitettuun Aineistoon kuuluvat Tekijälle tai tämän lisenssiantajille. Kolmansien lisensoimat Aineistot on yksilöity tämän Sopimuksen liitteessä 2.

7.2 Koulutuksen järjestäjä saa Käyttöoikeudet Aineiston hyödyntämiseen, mukaan lukien kohdassa 7.3 määritellyt oikeudet, seuraavasti:

Käyttöoikeus koulutuksen järjestäjän opiskelijoilleen tarjoamassa kulloinkin voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisessa Verkko-opetuksessa.

Aineistoon liittyvää grafiikkaa (piirros- ja käyttöliittymägrafiikkaa) voi koulutuksen järjestäjä käyttää vain kyseisen verkkomateriaalin markkinoimiseen.

Aineiston käyttämisestä tai Käyttöoikeuksien luovuttamisesta muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa on sovittava Tekijän kanssa erikseen kirjallisesti.

7.3 Kohdan 7.2 tarkoitetussa tapauksessa oikeuksia ei ole ajallisesti rajoitettu.

7.4 Koulutuksen järjestäjällä on oikeus kääntää, päivittää ja korjata Aineistoa, kuitenkin niin että alkuperäisen verkkokurssin idea ei muutu.

7.5 Valmistettaessa oppimateriaalista kappaleita on tekijä mainittava teoksen käytön yhteydessä hyvän tavan mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän tulee muutoinkin Käyttöoikeuksia ja muunteluoikeuksia hyödyntäessään kunnioittaa Tekijän moraalisia oikeuksia.

8. Korvaus

Käyttöoikeuksien luovutuksesta ja hyödyntämisestä ei makseta Tekijälle korvausta.

9. Opiskelijoiden oikeudet

Koulutuksen järjestäjä sitoutuu huolehtimaan siitä, että opiskelijat hyväksyvät oheisessa liitteessä 3 mainitut käyttöehdot ja sitoutuvat niitä sopimuksin noudattamaan ennen oppimateriaalin käyttöönottoa.

10. Oikeudelliset vastuut

- 10.1 Tekijä vastaa siitä, että hänellä tai hänen lisenssinantajillaan on tekijänoikeus ja/tai muu tekijänoikeuslakiin (404/1961) perustuva oikeus tässä sopimuksessa tarkoitettuun Aineistoon ja ettei Aineiston käyttäminen tämän Sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin miltään osin loukkaa kolmansien tekijänoikeutta tai muuta tekijänoikeuslakiin perustuvaa oikeutta eikä muuta immateriaalioikeutta.
- 10.2 Tekijä vastaa kaikista vahingoista ja kustannuksista, jotka Koulutuksen järjestäjälle edellä mainittujen oikeuksien loukkauksen johdosta mahdollisesti aiheutuu.
- 10.3 Mikäli Tekijä perustellusti katsoo, että Aineisto loukkaa kolmannen osapuolen edellä tarkoitettuja oikeuksia, Tekijällä on oikeus kustannuksellaan joko (i) hankkia Koulutuksen järjestäjälle oikeus jatkaa Aineiston käyttämistä tai (ii) muuttaa Aineistoa tai korvata Aineisto sisällöllisesti vastaavalla aineistolla siten, että oikeudenloukkaus lakkaa. Mikäli kumpikaan edellä mainituista vaihtoehdoista ei ole mahdollista Tekijälle, Koulutuksen järjestäjän on lopetettava Tekijän pyynnöstä oppimateriaalin käyttö ja palautettava tai tuhottava se, ja Tekijän on korvattava Koulutuksen järjestäjälle Aineiston käytön estymisestä tai rajoittumisesta aiheutuvat vahingot täysimääräisenä, kuitenkin enintään 1000 euroa.

11. Kilpailukiello

Tekijä sitoutuu olemaan käyttämättä sisällöltään tai aihepiiriltään olennaisesti samansisällöistä aineistoa koulutuksen järjestäjän kanssa kilpailevassa maksullisessa koulutuksessa sinä aikana jona sopimuksen kohteena olevaa Aineistoa käytetään vapaaopiston koulutustarjonnassa.

12. Salassapito

Sopijapuolet sitoutuvat pitämään luottamuksellisina toisiltaan saamansa aineistot ja toista Sopijapuolta tai tämän toimintaa koskevat tiedot, jotka on luonteensa vuoksi ymmärrettävä luottamuksellisiksi tai on luottamukselliseksi merkitty sekä tässä tarkoituksessa olemaan luovuttamatta niitä ulkopuolisille ja käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

13. Vahingonkorvausvelvollisuus

Sopijapuolet vastaavat vahingoista, joita toiselle Sopijapuolelle mahdollisesti aiheutuu toisen Sopijapuolen sopimusrikkomuksen johdosta. Vastuu vahingoista rajoittuu välittömiin kuluihin ja vahinkoihin, joita toiselle Sopijapuolelle aiheutuu. Vastuunrajoitus ei koske vahinkoja, jotka on aiheutettu tahallisella oikeudenloukkauksella.

14. Sopimuksen voimaantulo, päättyminen ja päättymisen oikeusvaikutukset

14.1 Tämä Sopimus tulee voimaan, kun molemmat Sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet, ja on voimassa, kunnes Sopijapuolet ovat täyttäneet kaikki Sopimuksen mukaiset velvoitteensa, jollei sopimus purkautu aikaisemmin tämän Sopimuksen kohdan 15 mukaisesti.

14.2 Seuraavat sopimuksen määräykset jäävät täysimääräisesti voimaan sopimuksen päättymisen jälkeen:

Kohta 6 (Ylläpito ja päivitykset)

Kohta 7 (Aineiston tekijänoikeudet ja käyttöoikeudet)

Kohta 10 (Oikeudelliset vastuut)

Kohta 11 (Kilpailukiello)

Kohta 12 (Salassapito)

Kohta 19 (Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen)

Sekä lisäksi kaikki muut sopimuskohdat, jotka on selvästi tarkoitettu jäämään voimaan myös sopimuksen kohteena olevan hankkeen tultua toteutetuksi.

15. Sopimuksen purkaminen

15.1 Kumpikin Sopijapuoli saa purkaa sopimuksen päättymään kirjallista purkuilmoitusta seuraavin välittömin vaikutuksin, mikäli toinen Sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimusta eikä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa toisen Sopijapuolen kirjallisesta huomautuksesta korjaa rikkomustaan.

15.2 Purkamisen vaikutukset

Jos sopimus purkautuu Tekijän olennaisen sopimusrikkomuksen johdosta, on Koulutuksen järjestäjällä oikeus lunastaa keskeneräinen Aineisto kohtuulliseksi katsottavaa korvausta vastaan, jota laskettaessa on otettava huomioon Aineiston valmiusaste, Aineiston valmistamiseen käytetty työmäärä ja Tekijälle

ennen purkuhetkeä mahdollisesti maksettu korvaus. Tässä tapauksessa Koulutuksen järjestäjä saa Aineistoon tämän sopimuksen mukaiset käyttöoikeudet.

Jos sopimus purkautuu Koulutuksen järjestäjän olennaisen sopimusrikkomuksen johdosta, on Koulutuksen järjestäjän lopetettava Aineiston käyttö ja palautettava tai tuhottava hallussaan oleva Aineisto.

16. Sopimuksen liitteet

16.1 Tämän Sopimuksen liitteinä ovat seuraavat liitteet:

Liite 1: Aineiston yksilöinti ja Määritykset

Liite 2: Käsikirjoituksen erittely

Liite 3: Opiskelijoiden oppimateriaalin käyttöehdot

16.2 Mikäli tämän Sopimuksen sopimusteksti ja liitteet ovat joiltakin osin ristiriidassa keskenään, sovelletaan ensisijaisesti sopimustekstiä. Mikäli sopimusliitteet ovat joiltakin osin ristiriidassa keskenään, sovelletaan liitteitä seuraavassa järjestyksessä:

1. Liite 1

2. Liite 2

17. Sopimus ja sen muuttaminen

17.1 Tämä sopimus korvaa ja syrjäyttää kaikki Sopijapuolten väliset aikaisemmat suulliset ja kirjalliset sopimukset tai ehdot sopimuksen kohteesta.

17.2 Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta vain kirjallisesti. Muut muutokset ovat mitättömiä. Muutokset tulevat voimaan, kun molemmat Sopijapuolet ovat ne asianmukaisesti hyväksyneet.

18. Yhteyshenkilöt, ilmoitukset ja tiedonannot

18.1 Koulutuksen järjestäjän yhteyshenkilö on:

18.2 Sopijapuolten tämän sopimuksen johdosta tekemät ilmoitukset tai tiedonannot katsotaan pätevästi tehdyiksi, kun ne on kirjallisesti tai sähköpostitse tehty seuraaviin osoitteisiin:

Tekijä:

Koulutuksen järjestäjä:

- 18.3 Sopijapuolet voivat muuttaa tässä ilmoitettuja yhteyshenkilöitään tai yhteystietojaan tekemällä sitä koskevan ilmoituksen etukäteen toiselle Sopijapuolelle.

19. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan sopijapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli Sopijapuolet eivät pääse sovinnolliseen ratkaisuun, ratkaistaan riidat Joensuun käräjäoikeudessa.

20. Sopimuskappaleet

Tämä sopimus on laadittu kahtena samasanaisena kappaleena, yksi kummallekin Sopijapuolelle.

21. Paikka, aika ja allekirjoitukset

_____, _____ kuun _____ päivänä 200_

Tekijä

Koulutuksen järjestäjä
